

Tiistai 10. maaliskuuta 2009

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvät tulevat toimet sekä kolmansissa maissa saadut vastaavat kokemukset

P6_TA(2009)0085

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. maaliskuuta 2009 Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvistä tulevista toimista sekä kolmansissa maissa saaduista vastaavista kokemuksista (2008/2181(INI))

(2010/C 87 E/01)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 13. helmikuuta 2008 päivätyn komission tiedonannon "Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvien tulevien toimien valmistelu" (KOM(2008)0069),
- ottaa huomioon 13. helmikuuta 2008 päivätyn komission tiedonannon "Kertomus EU:n rajaturvallisuusviraston arvioinnista ja jatkokehityksestä" (KOM(2008)0067),
- ottaa huomioon 13. helmikuuta 2008 päivätyn komission tiedonannon "Euroopan rajavalvontajärjestelmän (Eurosir) luomisesta" (KOM(2008)0068),
- ottaa huomioon Euroopan tietosuojavaltuutetun 3. maaliskuuta 2008 esittämät alustavat huomiot sekä 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän ja poliisi- ja oikeusasioita käsittelevän työryhmän 29. huhtikuuta 2008 esittämät yhteiset huomiot edellä mainituista kolmesta tiedonannosta,
- ottaa huomioon Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajojen valvontaa koskevat neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin raja-säännöstö) 15. maaliskuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 562/2006 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) 9. heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 767/2008 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 105, 13.4.2006, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60.

Tiistai 10. maaliskuuta 2009

- ottaa huomioon siirtymisestä Schengenin tietojärjestelmästä (SIS 1+) toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään (SIS II) 24. lokakuuta 2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1104/2008 ⁽¹⁾ sekä siirtymisestä Schengenin tietojärjestelmästä (SIS 1+) toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään (SIS II) 24. lokakuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/839/YOS ⁽²⁾,
- ottaa huomioon komission 24. marraskuuta 2005 antaman tiedonannon eurooppalaisten tietokantojen tehokkuuden parantamisesta, yhteentoimivuuden lisäämisestä ja synergioista oikeus- ja sisäasioiden alalla (KOM(2005)0597),
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 2008 antamansa päätöslauselman EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) ja Euroopan rajavalvontajärjestelmän (Eurosur) arvioinnista ja jatkokehityksestä ⁽³⁾,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0061/2009),
- A. ottaa huomioon, että EU:n sisärajatarkastusten poistaminen kuuluu Euroopan yhdentymisen suurimpiin saavutuksiin,
- B. ottaa huomioon, että vailla sisäisiä rajoja oleva alue ei voi toimia ilman jaettua vastuuta ja keskinäistä solidaarisuutta ulkorajojen valvonnassa,
- C. ottaa huomioon, että olisi kiinnitettävä huomiota yhteistyöhön kolmansien maiden rajaturvallisuusviranomaisten kanssa EU:n yleisen ulkopolitiikan mukaisesti,
- D. ottaa huomioon, että EU:n ulkorajat ylittää vuosittain 160 miljoonaa unionin kansalaista, 60 miljoonaa kolmannen maan kansalaista, joilta ei vaadita viisumia, sekä 80 miljoonaa kolmannen maan kansalaista, joilta vaaditaan viisumi,
- E. ottaa huomioon, että rajaturvallisuuden vahvistamiseksi toteuttavien toimien rinnalla on helpotettava matkustajavirtojen hallintaa ja edistettävä liikkuvuutta jatkuvasti globalisoituvassa maailmassa,
- F. ottaa huomioon, että EU:n yhdenmetyt rajavalvonnan puitteissa useita välineitä ja ohjelmia on jo luotu tai on parhaillaan valmisteilla tai politiikan laadintavaiheessa,
- G. ottaa huomioon, että komissio on todennut, että se aikoo olla vuosina 2009–2010 valmis esittämään lainsäädäntöehdotuksia maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmän, rekisteröityjen matkustajien ohjelman sekä sähköisen matkustuslupajärjestelmän käyttöönottamiseksi,
- H. ottaa huomioon, että samantapaisia järjestelmiä on käytössä Australiassa ja sellaisia pannaan parhaillaan täytäntöön Yhdysvalloissa osana US-VISIT-ohjelmaa,
- I. ottaa huomioon, että kokonaisvaltainen yleissuunnitelma, jossa esitettäisiin EU:n rajavalvontastrategian kokonaisrakenne, sekä olemassa olevien ja parhaillaan valmisteltavien järjestelmien perinpohjainen arviointi puuttuvat,

⁽¹⁾ EUVL L 299, 8.11.2008, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 299, 8.11.2008, s. 43.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0633.

Tiistai 10. maaliskuuta 2009

Maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmä

1. on tietoinen siitä, että sallitun oleskeluajan laittomasti ylittäneet henkilöt, jotka ovat ehdotetun maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmän tapauksessa keskeisessä asemassa, ovat tiettävästi suurin laittomien maahanmuuttajien ryhmä EU:ssa; pyytää kuitenkin saada lisää tietoja ulkopuolisen toimeksisaajan keräämistä tiedoista, joiden mukaan 25 valtion EU:ssa oli vuonna 2006 jopa kahdeksan miljoonaa laitonta siirtolaista⁽¹⁾; vaatii lisäksi määrittelemään selkeästi käsitteen ”oleskeluajan laittomasti ylittänyt henkilö”, mukaan lukien mahdolliset erityisolosuhteissa sallittavat poikkeukset, sekä laatimaan perusteellisemman laadullisen ja määrällisen analyysin uhkista, riskeistä ja kustannuksista, joita nämä henkilöt aiheuttavat eurooppalaiselle yhteiskunnalle;
2. korostaa, että vaikka ehdotettu järjestelmä ja siitä saatavat ilmoitukset saattaisivat auttaa kolmansien maiden kansalaisia luopumaan aikeistaan ylittää oleskeluaikansa laittomasti ja tarjota lisäksi tietoa toimintamalleista, yhteydet lainvalvontaviranomaisiin ovat kuitenkin edelleen välttämättömiä niiden henkilöiden kiinni ottamiseksi, jotka ylittävät sallitun oleskeluaikansa; ei näin ollen usko, että ehdotettu järjestelmä saisi tämän ilmiön sinänsä loppumaan;
3. katsoo, ettei sillä ole riittävästi tietoa siitä, miten kyseinen järjestelmä integroidaan nykyisiin puitteisiin ja miten se on vuorovaikutuksessa näiden kanssa, nykyisiin järjestelmiin mahdollisesti tarvittavista muutoksista eikä siitä aiheutuvista todellisista kustannuksista; katsoo näin ollen olevan kyseenalaista, onko tällaisen järjestelmän toteuttaminen ehdottoman välttämätöntä;
4. muistuttaa, että maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmän moitteeton toiminta on laitteiston ja toiminnallisuuden osalta riippuvainen viisumitietojärjestelmän ja Schengenin tietojärjestelmän onnistumisesta; huomauttaa, että näitä välineitä ei ole vielä otettu täysimääräisesti käyttöön, minkä vuoksi niitä ei ole voitu arvioida kunnolla; korostaa, että SIS II -järjestelmän toimivuus ja luotettavuus on kyseenalaistettu;
5. panee merkille, että ottaen huomioon Yhdysvalloissa saadut kokemukset maastapoistumista koskevien valmiuksien toteuttaminen on epäilemättä maahantulovalmiuksia haasteellisempaa etenkin maitse ja meritse maasta matkustavien osalta; suhtautuu lisäksi samojen kokemusten vuoksi huomattavan epäilevästi kyseisen järjestelmän kustannustehokkuuteen; pyytää sen vuoksi komissiolta lisätietoja tällaisen järjestelmän tuomista todellisista investoinneista;

Rekisteröityjen matkustajien ohjelma

6. kannattaa periaatteessa rekisteröityjen matkustajien ohjelman käyttöönottoa kolmansien maiden kansalaisia varten riippumatta siitä, kuuluvatko he viisumivaatimusten piiriin vai eivät, koska tämä nopeuttaisi matkustajavirtoja ja estäisi ruuhkia maahantulo- ja maastapoistumispisteissä, sekä mahdollista unionin kansalaisille tarkoitettujen automaattisten porttien käyttöä, koska nykyisessä yhteisön lainsäädännössä ei sallita rajatarkastusten yksinkertaistamista muulloin kuin raja-alueilla asuvien kolmansien maiden kansalaisten tapauksessa;
7. arvostelee kuitenkin edellä mainitussa tiedonannossa ”Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvien tulevien toimien valmistelu” käytettyä terminologiaa (”vähäisen riskin”/”vilpittömässä mielessä” liikkeellä olevat matkustajat), joka tuntuisi viittaavan siihen, että valtaosaa matkustajista on lähtökohtaisesti pidettävä ”korkean riskin” matkustajina tai ”vilpillisessä mielessä” matkustavina, ja suosittelee käyttämään käsitettä ”usein matkustavat henkilöt”;
8. korostaa, että useat jäsenvaltiot ovat jo laatineet rekisteröityjen matkustajien ohjelman kolmansien maiden kansalaisia varten tai valmistelevat sellaista parhaillaan, ja korostaa tässä piilevää vaaraa siitä, että päädytään 27 erilaiseen järjestelmään, joista jokainen soveltaa eri perusteita, myös tietosuojan ja maksujen osalta; on tietoinen siitä, että Alankomaat pyrkii yhdessä Saksan, Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n rajaturvallisuusviraston kanssa edistämään niin kutsuttua kansainvälistä matkustuksen nopeuttamisohjelmaa mahdollisena mallina muille jäsenvaltioille;
9. vaatii noudattamaan yhdenmukaistettua lähestymistapaa, ja kehottaa näin ollen komissiota jouduttamaan prosessia jäsenvaltioiden parhaiden käytäntöjen perusteella ja varmistamaan, että jäsenvaltiot noudattavat jatkossakin yhteisön lainsäädäntöä;
10. toteaa, että kolmansien maiden kansalaisiin sovellettava rekisteröityjen matkustajien ohjelma eroaa unionin kansalaisiin sovellettavasta rekisteröityjen matkustajien ohjelmasta; korostaa, että näiden kahden ohjelman välillä on siksi tehtävä selkeä ero kaikissa yhteyksissä;

⁽¹⁾ SEC(2008)0153.

Tiistai 10. maaliskuuta 2009

Sähköinen matkustuslupajärjestelmä

11. toteaa, ettei olisi viisasta keskittää turvatoimenpiteiden tapauksessa huomiota ainoastaan kolmansien maiden kansalaisiin, jotka matkustavat Euroopan unioniin sellaisista maista, joiden kansalaisilta vaaditaan viisumi; pitää kuitenkin kyseenalaisena sitä, onko ehdotettu järjestelmä ehdottoman välttämätön, ja haluaisi saada perinpohjaisen selvityksen sen tavoitteista; on vakuuttunut, että varsinkin tiedustelupalvelujen välinen tiivis yhteistyö on oikea tie eteenpäin, eikä niinkään laajamittainen yleinen tietojenkeruu;

12. pyytää, että sille ilmoitetaan komission kaavaileman tutkimuksen tarkka aikataulu sekä yksityiskohtaiset tiedot;

Tietosuojaan ja biometriikkaan liittyvät huolenaiheet

13. pitää mahdottomana hyväksyä sitä, että komissio ei kuullut Euroopan tietosuojavaltuutettua, vaikka tämä on jo tuonut esiin erinäisiä huolenaiheita, eikä 29 artiklan mukaista tietosuojatyöryhmää ennen edellä mainitun tiedonannon "Euroopan unionin rajaturvallisuuteen liittyvien tulevien toimien valmistelu" hyväksymistä; pyytää näin ollen komissiota kuulemaan kyseisiä tahoja kaikissa kyseisen tiedonannon pohjalta toteutettavissa toiminnaissa, koska ehdotetut välineet edellyttävät suurten henkilötietomäärien käsittelyä;

14. on tietoinen siitä, että biometriikka mahdollistaa periaatteessa tehokkaat henkilötunnisteet, koska mitattavien ominaispiirteiden oletetaan olevan jokaisen henkilön kohdalla ainutlaatuiset; korostaa kuitenkin, että biometriikan luotettavuus ei koskaan ole täydellinen ja että biometriikka ei ole kaikissa tapauksissa täsmällistä; tähdentää näin ollen, että aina pitäisi olla mahdollisuus soveltaa varamenettelyjä ja että riskiprofiilit pitäisi laatia paremmin;

15. vaatii laatimaan vakioprotokollan biometrinen tietojen käyttöä ja vaihtoa varten sekä liitännän valvontasopimuksia, joissa kuvaillaan, kuinka protokollaa käytetään; katsoo lisäksi, että biometriikan käyttöön pitäisi soveltaa laatuvaatimuksia, jotta voidaan välttää eroavuudet hyväksynnässä jäsenvaltioiden käyttämien erilaisten järjestelmien välillä;

16. katsoo, että 'sisäänrakennetun yksityisyyden suojan' lähestymistavan on oltava olennainen osa kaikkea sellaista kehitystä, joka saattaa vaarantaa yksittäisten ihmisten henkilötiedot ja yleisön luottamuksen tietoja hallussaan pitäviä tahoja kohtaan;

Johtopäätökset

17. katsoo, että aidosti yhdenmisen EU:n rajavalvonnan tavoitteena on olla legitiimi, ja on samaa mieltä siitä, että on tärkeää jatkuvasti kehittää ja vahvistaa EU:n yhteistä rajavalvontapolitiikkaa;

18. on kuitenkin sitä mieltä, että rajojen ja maahanmuuton valvonnan alalla kerääntyy kunnianhimoisia ehdotuksia hämmästyttävään tahtiin; pyytää komissiota näin ollen pohtimaan rajalogistiikan tarpeellisuutta ja kustannuksia;

19. pahoittelee myös käsitystä, että unionin rajavalvontapolitiikan pitäisi perustua oletukseen, että jokainen matkustaja on mahdollisesti epäilyttävä ja hänen on näin ollen todistettava vilpittömyytensä;

20. arvostelee sellaisen kokonaisvaltaisen yleissuunnitelman puutetta, jossa esitettäisiin EU:n rajavalvontastrategian yleiset tavoitteet sekä kokonaisrakenne ja havainnollistettaisiin yksityiskohtaisesti, miten kaikkien asiaan liittyvien ohjelmien ja järjestelmien (jo käytössä, valmisteilla tai politiikan laadintavaiheessa olevien) oletetaan toimivan yhdessä, sekä miten niiden väliset suhteet voitaisiin optimoida; katsoo, että EU:n rajavalvontastrategiaa suunnitellessaan komission pitäisi aivan ensiksi arvioida jäsenvaltioiden nykyisten rajavalvontajärjestelmien tehokkuus niiden välisen yhteisvaikutuksen optimoimiseksi;

Tiistai 10. maaliskuuta 2009

21. korostaa tarvetta arvioida ennen kaikkea nykyiset ja valmisteilla olevat järjestelmät ja painottaa, että EU:n valmiudet saavuttaa strategiset tavoitteensa riippuvat suuresti siitä, kuinka se onnistuu hallitsemaan eri ohjelmien keskinäistä riippuvuutta, sillä niiden päällekkäisyys ja epäjohtamukaisuus vaikuttavat kielteisesti organisatoriseen toimintakykyyn ja sitä kautta myös tuloksiin; katsoo, että uusia välineitä tai järjestelmiä ei pitäisi ottaa käyttöön ennen kuin nykyiset välineet ovat täysin toimintakuntoisia, turvallisia ja luotettavia;

22. katsoo, että ennen kuin mitään investointeja tehdään, on äärimmäisen tärkeää saada selkeästi määritelty operatiivinen konteksti, johon kaikki toimenpiteet ja uudet aloitteet sovitetaan; painottaa niin ikään, että pitäisi tietää erittäin selkeästi, mitä muutoksia tarvitaan, jotta voidaan varmistaa, että tekniikka ja eri menettelyt toimivat sopusoinnussa; korostaa, että kaikki investoinnit on perusteltava taloudellisesti;

23. epäilee esitettyjen toimenpiteiden tarpeellisuutta ja suhteellisuutta ottaen huomioon niiden suuret kustannukset sekä uhkan, jonka ne mahdollisesti aiheuttavat tietosuojalle; katsoo näin ollen, että niitä olisi arvioitava suhteessa näihin perusteisiin ennen kuin suunnitellaan virallisia ehdotuksia;

24. myöntää, että tasapainon luominen yhä suuremman ihmismäärän vapaan, rajat ylittävän liikkuvuuden takaamisen ja unionin kansalaisten paremman turvallisuuden varmistamisen välille on monimutkainen tehtävä, eikä kiellä sitä, että tietojen käytöllä on selviä etuja; on samalla sitä mieltä, että yleisön luottamus hallinnon toimiin voidaan säilyttää vain, jos säädetään riittävästä tietosuojatoimista, valvonnasta ja oikeus-suojakeinoista;

*

* *

25. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan tietosuojavaltuutetulle sekä Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivalle virastolle (Frontex).

Yhtiön sääntömääräisen kotipaikan siirtäminen jäsenvaltioiden välillä

P6_TA(2009)0086

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. maaliskuuta 2009 suosituksista komissiolle yhtiön sääntömääräisen kotipaikan siirtämisestä jäsenvaltioiden välillä (2008/2196(INI))

(2010/C 87 E/02)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 192 artiklan toisen kohdan,
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 43 ja 48 artiklan,
- ottaa huomioon komission 21. toukokuuta 2003 antaman tiedonannon ”Yhtiöoikeuden uudistaminen ja omistajaohjauksen (corporate governance) parantaminen Euroopan unionissa - etenemissuunnitelma”(KOM(2003)0284),
- ottaa huomioon 21. huhtikuuta 2004 antamansa päätöslauselman, komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhtiöoikeuden uudistamisesta ja omistajaohjauksen (corporate governance) parantamisesta Euroopan unionissa – etenemissuunnitelma ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ EUVL C 104 E, 30.4.2004, s. 714.